

maa udtrykke mig, til Haandens Arbejde. Ved Realkolerne har man jo nærmest tænkt paa at danne en Slags almindelig Forbedelse navnlig for Høndelsmænd, Haandværkere og industridrivende og saa naturligvis ogsaa til Dels for Bestillingsmænd, som skulle gaa ind i Jærnbane- og Postvæsenet, men de have ganske vist maaske mere end ønskeligt givet en Forberedelse til at blive Studenter, som saa siden gaa til Universitetet. Det kan nok være, at vi ad denne Vej have faaet for mange Studenter. Jeg tror, at det har været en af Grundene til, at man har ment at være kommen vel vidt med Understøttelser til Realkoler. — For det andet er der ogsaa et Moment, der kan gøre, at man i Djebliffet maa overveje denne Sag noget nærmere. Naar man ser paa den lange Liste af understøttede Realkoler — jeg tror, at der er 72 — synes der ganske at mangle faste Grundrættninger for disse Tilskud. Nogle Understøttelser gives i Hensyn til særlige Love, andre optræde blot som almindelige Bevillinger paa Finansloven, men disse gives efter høist forskellige Regler. Ser jeg saaledes paa dem, der ere opførte under Nr. 11 og 12 i Finansloven, Realkolen i Lemvig og Realkolen i Holstebro, lyder Kontoen til Lemvig saaledes: „Bidrag til Realkolen i Lemvig, hvoraf 1,000 Kr. til Fripladser, under Forudsætning af, at Ringkøbing Amt og Lemvig Kommune hver tilskyde 500 Kr. aarlig, 2,000 Kr.“, og under Nr. 12 staar der blot: „Bidrag til Holstebro Realkole, hvoraf 1,000 Kr. til Fripladser, 2,000 Kr.“ Der fordres intet som helst her fra Kommuneus eller andres Side. Med Hensyn til Beste Realkole under Nr. 4, der i øvrigt er gaaet over til at blive Kommuneskole, har der heller aldrig været stillet den mindste Forbring til Kommunen. Saaledes kunde jeg blive ved. Der synes ikke at være den mindste Fasthed i Maaden, hvorpaa Understøttelserne uddeles, og det kunde være ønskeligt, at man, ligesom man nu har faaet Højskolernes Forhold ordnet ved Lov, ogsaa fik lovordnede Regler for, hvorledes Realkolerne skulle understøttes. Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at man ikke absolut bør blive staaende ved de 72 Realkoler, som nu faa Understøttelse, og heller ikke tror jeg, at de enkelte Understøttelser alle ere ganske passende. Der er nogle, der faa for lidt, og andre, der faa rigelig meget. Der synes, fort sagt, ikke at være bestemte Regler for disse Understøttelser, og jeg mener, som sagt, at det vilde være heldigt, om man kunde komme til at faa bestemte Normer ogsaa for Realkoler. Jeg tror, at det anførte er Grund til, at

man ikke i Aar har villet gaa til Forhøjelser, og jeg skulde derfor gerne opfordre den ærede Kultusminister til at tage denne Sag under Overvejelse, for at man om muligt kunde faa en bestemt Norm for Uddelingen af Tilskud til Realkolerne. For Resten kan det jo ingenlunde siges, at det er en ringe Sum, de faa. Der bliver bevilget omtrent 130,000 Kr. til dem, og det tror jeg, vil være ret passende i Forhold til, hvad der gives baade til Højskoler og til Landbrugs-skoler.

Den ærede Kultusminister har paa sit Budget været særdeles heldig. Han er naaet til at faa mere end det dobbelte af, hvad Kultusministeren fik for meget saa Aar siden, og jeg vil derfor henstille til den ærede Minister, om han ikke til Gengæld snart kunde mene, at der er adskillige Poster, som han meget godt kunde lade fare, uden at der ved gif noget i Stykker. Jeg figter herved til Bevillingen til Staby Højskole. Der er ikke nogen paatrængende Nødvendighed for denne Bevilling. Det er en Sag, som jeg kender af personlig Erfaring. Der har aldrig været en paatrængende Nødvendighed derfor. Det er en ven Amts-kole, der gaar lige godt, enten Ministeren giver den disse provisoriske 2,400 Kr. eller ikke. — Den dramatiske Elefskole, som man her i Lands-tinget oprindelig var meget tvivlende over for, kunde man vistnok ogsaa lade fare, uden at der derved gif meget i Stykker. Derved vilde det lykkes at faa to af de provisoriske Poster fjernede, som den ærede Kultusminister har paa sit Budget. Jeg antager ikke, at der vil være synderligt tabt derved, at disse to Poster gaa bort.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (G. v. G.): Ja, der er for det første de gamle Spørgsmaal, som den ærede Ordfører ikke dvælede ved, og som det ærede Medlem for 11te Kres, som nu talte, heller ikke i Begyndelsen dvælede ved, men til Slutning kom ind paa. Om dem vil jeg bemærke, at der ikke er Tale om at kunne undvære de hderligere 10,000 Kr., som af Stiftsmidlerne ydes til utilstrækkelig lønede Præster, thi man kan med de 35,000 Kr., som nu ydes paa denne Konto, langt fra naa til at fyldestgøre alle dem, som have et billigt Krav; men Stiftsmidlerne kunne ikke udrede mere. Men med 25,000 Kr. kunde der slet ikke være Tale om at hde noget, som tilnærmelsesvis udjævne de allerugunstigste Forhold, hvorunder adskillige Præster befindes sig. — Det forholder sig med Hensyn til Højskolen i Staby til Uddannelse af Binterlærere saa-